

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 27. An opinio hoc ipso sit probabilis, quòd deducatur ex aliis saltem probabilibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

Quæ Auctor famosus à §. 28. vocat artificia Jesuitica, plena sunt mendaciis & calumniis, ac virulentum hominis animum apertè detegunt.

Quod in in conclusione habet pag. 355. de vaticinio S. Borgia, hoc infideliter corrumpit, quia S. Borgia non dixit unquam tempus venturum, quo id eveniet apud Jesuitas, sed ita habet: *Sanè si nullà habità ratione vocationis & Spiritus, quo quisque impulsus accedit, litteras modò spectemus & alia exteriora talenta ac dona, veniet tempus, quo se Societas multis quidem hominibus abundantem, sed spiritu & virtute destitutam moriens intuebitur, unde existet ambitio &c.* Si nempe neglexerit vocationem & Spiritum, id autem speramus nunquam futurum, neque hætenus est factum. Ex hoc uno loco potest lector facere conjecturam de sinceritate ac fidelitate scriptoris in reliquis. *Voluit audacter calumniari, quia scribit semper aliquid habere, maximè apud indoctos & imprudentes.*

Q. 27. *An opinio hac ipso sit probabilis, quòd deducatur ex aliis saltem probabilibus.* R.

167

§ I. Non semper, uti latè demonstrat Carden. in 1. crisi d. 7. & 8., sæpe enim fit, ut duæ propositiones seorsim sint probabiles, quæ tamen simul sumptæ non sunt probabiles, ideoque dicuntur non comprobabiles, unde quod ex illis inferetur, non erit probabile, v. g. *predeterminatio Physica tollit libertatem, sed datur predeterminatio Physica, ergo datur aliquid tollens libertatem: quantitas non distinguitur à substantia, sed quantitas panis manet in Eucharistia, ergo substantia panis manet in Eucharistia: utraque conclusio est hæretica, & tamen utraque sequitur ex præmissis probabilibus; ideo autem malè ita deducitur, quia præmissæ istæ non sunt comprobabiles, id est, non sunt tales, ut judicari possint*

possint esse simul probabiles aut simul aptæ movere ad unam conclusionem , hinc adæquatum motum conclusionis , quod est utraque præmissa per modum unius indivisibiliter movens , non est probabile , nec stimulat intellectum ad assensum conclusionis , nam si prædeterminatio Physica tollat libertatem , certum est eam non dari , & si detur prædeterminatio Physica , certum est , quod non tollat libertatem , quia de fide est dari libertatem ; similiter si quantitas non distinguatur à substantia panis , certum est quantitatem panis non manere in Eucharistia , & si quantitas panis manet in Eucharistia , certum est quantitatem panis distingui à substantia panis , quia de fide est , quod substantia panis non maneat in Eucharistia , ergo utraque illæ præmissæ non sunt comprobabiles.

168 §. II. Quamvis præmissæ seorsim sumptæ essent evidentes , si tamen non sint simul verificabiles , conclusio ex eis deducta nequidem erit probabilis , uti in istis syllogismis patet , *probabile est prædeterminationem Physicam tollere libertatem , sed probabile est dari prædeterminationem Physicam , ergo probabile est dari aliquid tollens libertatem : probabile est quantitatem non distinguere à substantia , sed probabile est quantitatem panis remanere in Eucharistia , ergo probabile est substantiam panis remanere in Eucharistia : utraque præmissæ sunt evidentes , & tamen utraque conclusio est hæretica : Ratio autem jam supra data est.*

169 §. III. Conclusio illata ex duabus præmissis probabilibus tantum , semper est minus probabilis , quia ex duplici capite , nempe ratione utriusque præmissæ , habet duplicem & diversam incertitudinem : imò talis conclusio quandoque nullam habebit probabilitatem , uti patet in hac , *Baptismus in cerevisia est*

est validus, sed baptismus in expresso solo nomine SS. Trinitatis etiam est validus, ergo baptismus in cerevisia & in expresso solo nomine SS. Trinitatis est validus: Præmissæ sunt probabiles & conclusio est improbabilis.

§. IV. Opinio est certò probabilis, quæ certò noscitur inferri ex præmissis simul veris, quarum una est certa & altera certò probabilis, quia non potest esse majus periculum falsitatis in conclusione, quàm sit in præmissa certò probabili. 170

§. V. Opinio, de qua certum est, quòd probabiliter inferatur ex duabus præmissis certis & simul veris, est certò probabilis, quia certum est, quòd probabiliter connectatur cum veritate. 171

§. VI. Opinio, quæ ex præmissis probabilibus & comprobabilibus, tantùm probabiliter inferatur, habet minorem probabilitatem, quàm præmissæ, quia habet incertitudinem illati & illationis: unde etiam fieri poterit, ut nequidem sit probabilis, maxime in materiis juris positivi, potest enim legislator præcipere aut prohibere unum objectum, & non aliud, licet pro hoc esse potuerit eadem ratio præcipiendi aut prohibendi. 172

§. VII. Si præmissæ, etiam prout simul sumptæ per modum complexi indivisibilis, sint certò probabiles, & opinio certò rectè inferatur ex illis, hæc opinio etiam erit certò probabilis, quia in conclusione, quæ certò rectè inferatur, non potest esse majus periculum falsitatis, quàm sit in præmissis prout simul sumptis & indivisibiliter inferentibus conclusionem. 173

Q. 28. An bona sit hæc illatio, opinio illa est probabilis vel probabilior, ergo opposita est etiam probabilis. R. 174

§. I. Si in antecedente ponatur, opinio illa est tantum

tum